

Инвестициялық нарық

Абдильдина Акмарал
1901 Экономика

Инвестициялық нарық-сату объектілері әртүрлі инвестициялық тауарлар мен құралдар, сондай-ақ нақты және қаржылық инвестициялау процесін қамтамасыз ететін инвестициялық қызметтер болып табылатын нарық.

Функциялар

Инвестициялық нарық кез-келген елдің қаржы жүйесі мен экономикасының қалыптасуы мен дамуында басты рөлдердің бірін атқарады. Оның мәнін ол жүзеге асыратын функциялардан бастап жақсы түсінуге болады. Оларға мыналар жатады:

- капиталды инвестициялау үшін оңтайлы бағыттарды әзірлеу;**
- елдегі еркін капиталды жандандыру;**
- бар тәуекелдердің деңгейін азайтуға мүмкіндік беретін ең жақсы жағдайларды қалыптастыру;**
- мемлекет экономикасында болып жатқан әртүрлі қаржылық процестерді жұмылдыру;**
- капитал айналымының қарқынын арттыру;**
- бос ақша қаражатын олардың түпкілікті тұтынушыларына жеткізу;**
- негізгі қаржы құралдарына нарықтық бағалардың табиғи қалыптасуы.**

Нақты инвестициялау объектілерінің нарығы

Экономикалық ғылымда ол материалдық немесе материалдық инвестициялық объектілердің нарығы ретінде де белгілі. Ол үш бөлек элементтен тұрады.

Біріншісі-күрделі салымдар нарығы. Мұндай инвестициялар деп кәсіпорындардың материалдық-техникалық базасын дамытуға байланысты шығындар түсініледі. Осындай салымдардың нақты объектілерінің мысалы ретінде ғимараттар мен құрылыстар салуды, өндірісті қайта жарақтандыруды, негізгі өндірістік құралдарды (жабдықтарды) жаңғыртуды, автомобильдер сатып алуды және т.б. келтіруге болады.

Екіншісі-жылжымайтын мүлік нарығы. Атау өзі туралы айтады. Онда сатылатын объектілер ғимараттар, тұрғын және тұрғын емес үй-жайлар, теңіз және өзен кемелері, ұшақтар, жер учаскелері және т. б. болып табылады. Көптеген инвесторлар үшін бұл ақша қаражаттарын көбейтудің негізгі құралына айналатын жылжымайтын мүлік.

Үшіншісі-басқа материалдық объектілердің нарығы. Бұл санатқа өнер туындылары (мүсіндер, суреттер, Мозаика), антиквариат, зергерлік бұйымдар мен асыл тастар, алтын, платина және басқалар кіреді.

Қаржылық инвестициялау объектілерінің нарығы

Ол екі тәуелсіз элементтен тұрады.

Біріншісі-ақша нарығы. Бұл ақша немесе капиталды сатып алуға және сатуға қатысты қатынастар жүйесі. Ол бос ақшаны жұмылдыру, оларды түпкілікті тұтынушыға жеткізу және белсенді экономикалық қызметке тарту міндетін шешеді. Мұнда қаржылық инвестициялар, валюталық операциялар, банктік несиелер мен депозиттер ұсынылған.

Екіншісі-қор немесе бағалы қағаздар нарығы. Бұл жағдайда біз тағы да сөйлейтін атпен айналысамыз. Бұл салада барлық қолданыстағы бағалы қағаздарды сатып алу-сату бойынша операциялар жүзеге асырылады. Қазіргі уақытта олардың келесі түрлері белгілі:

акциялар;
облигациялар;
вексельдер;
коносаменттер;
жинақ сертификаттары;
чектер;
және басқа да.

Инновациялық Инвестициялар объектілерінің нарығы

Ол сонымен қатар екі бөлек сегменттерден тұрады. Бұл нарықтың сипаттамасы ғылыми, зерттеу және инновациялық қызметпен тікелей байланысты материалдық емес ресурстарға ақша салу арқылы анықталады.

Бірінші сегмент зияткерлік Инвестициялар нарығы болып саналады. Бұл салада инвесторлар әртүрлі материалдық емес активтерге қаражат пен басқа да капиталды салумен айналысады. Бұл нарықта патенттер, лицензиялар, сауда белгілері, сауда маркалары және т.б. сатылады.

Екінші сегмент-ғылыми және техникалық инновациялар нарығы. Бұл жағдайда біз іргелі ғылым аясында да, қолданбалы практикалық зерттеулер ортасында да ғылыми жаңалықтарға ақша салу туралы айтып отырмыз.

Осылайша, инвестициялық нарық көптеген элементтерден тұрады, олардың әрқайсысының өзіндік ерекшеліктері бар. Алайда,

Конъюнктура

Инвестициялар нарығының конъюнктурасы ұсыныс, сұраныс, баға деңгейі мен бәсекелестік арақатынасының динамикасын қалыптастыратын бірқатар факторларды анықтау нысаны болып табылады.

Инвестициялық нарық конъюнктурасын зерттеу және болжау оның өзгеруінің төрт кезеңінің (сатыларының) бар екендігі туралы қорытынды жасауға мүмкіндік береді.

1-этап

Жалпы экономикалық жүйенің жандануымен байланысты жағдайдың өсуі немесе өсуі. Бұл процесс әрқашан ағымдағы нарықтық процестердің белсенділігінің артуын сипаттайды. Сырттай, ол инвестиция объектілеріне сұраныстың тұрақты өсуі арқылы көрінеді. Бұл үрдіске табиғи жауап-бағаның өсуі және нарықтық бәсекелестіктің күшеюі.

3-этап

Конъюнктураның әлсіреу кезеңі. Бұл нарықтық белсенділіктің төмендеуінің басталуымен байланысты. Бұл процестер ел экономикасындағы құлдырау аясында жүреді. Ұсыныс сұранысқа ие бола бастайды. Алайда, бәрі қысқа мерзімді тепе-теңдік сәтінен басталады.

2-этап

Оның артынан Конъюнктуралық бум келеді. Бұл кезең ұсыныс қанағаттандыра алмайтын инвестициялық тауарларға сұраныстың тез өсуімен байланысты. Инвестициялар объектілерінің бағасы күрт өсуін жалғастыруда. Аталған процестер аясында инвестициялық нарық субъектілерінің кірістері де жоғары тұр.

4-этап

Конъюнктуралық құлдырау кезеңі-инвестор инвестициялық қызметті бастауды жоспарлай алатын ең сәтсіз уақыт. Бұл кезде сұраныс қана емес, ұсыныс та төмендейді. Бұл кезеңде инвесторлардың кірісі минималды.

Қатысушылар

Инвестициялар нарығы

инвестициялық процестің нақты субъектілері есебінен қалыптасады, оларды тікелей қатысушылар деп те атайды. Оларға мыналарды жатқызуға болады:

**сатып алушылар;
сатушылар;
делдалдар.**

Инвестициялық нарық делдалдарының жіктелуі мыналарды қамтиды:

**брокерлер;
дилерлер;
биржалардың, талдау агенттіктерінің және т.б. көмекші қызметкерлері.**

Осылайша, инвестициялық нарық күрделі өзін-өзі қамтамасыз ететін механизм болып табылады, ол негізінен инвестициялардың құрылымын анықтайды.

Назарларыңызға рахмет!